

мѣни отъ величествената зора и въ това огнѣно море не можеше вече да се различи, дѣ се свѣршваха вѣлнитѣ и дѣ се почваше небето; и вѣздухътѣ, и водата еднакво бѣха напоени съ свѣтлина, която гаснѣше постепенно. А океанътъ шумѣше, шумѣше величествено, но спокойно — като че шепнѣше вечерна молитва.

II.

Мръкна се. Пасажеритѣ почнаха да напуштат кувертата. На паракода се забѣлѣзваше необикновено движение. Слѣдъ та-кова прѣкрасно залѣзване на слѣнцето, нощта не винаги бива спокойна; непрѣкъснато свирѣха свиркитѣ и мотроситѣ дѣрпаха вѣжетата. Послѣднитѣ червени отражения угаснаха въ морето и въ сѫщото врѣме надъ водата се спусна мъгла. Звѣздитѣ заблещѣха на небето и изчезнаха. Мъглата се сгѣсти и покри небето, а даже и паракода. Виждаха се само трѣбите и срѣдната мачта; моряцитѣ приличаха на сѣнки. Не се мина единъ часъ, и всичко се скри въ сивата мъгла, даже фенерътъ закаченъ най-горѣ, даже искритѣ, които изхвѣрчаха изъ трѣбата.

Люшкането съвсѣмъ се прѣкрати. Нѣмаше ни най-малко вѣлнение. Изглеждаше като че ли мъглата затисна морето съ своята тежест. Настана тѣмна, безмѣлна нощ. И ето изведенажъ въ тишината се зачуха чудновати звукове, сѫщо като дишането на нѣкакъвъ великанъ. Понѣкога се струваше, като че нѣкой викаше въ тѣмнината. Послѣ се зачу цѣлъ хоръ отдалечени гласове, жалини, като че плачещи. Тия звукове бѣрзо се приближаваха къмъ паракода. То бѣха звуковетѣ на приближаващата се буря.

Шумътъ все по-вече и повече се усилваше и ставаше по-ясенъ. Капитанътъ, въ мушама и съ качулка на глава, зае своето място. Всичкитѣ пасажери изчезнаха отъ кувертата. Лаврентий и Марися сѫщо така се спуснаха въ каютата¹⁾. Тука царуваше пълна тишина. Свѣтлината на лампата, закачена на низкия таванъ, слабо освѣтваше стаичката и прѣселниците, които седѣха на леглата си. Леглата бѣха малки и тѣсни, отдѣлени съ прѣградки, и общата каюта приличаше на единъ голѣмъ зимникъ.

Вѣздухътѣ бѣше напоенъ съ миризма на смола, вѣжа и влага. Хората се разболѣваха

често тука отъ лошия и разваленъ вѣздухъ. Лаврентий съ дѣщера си бѣ пѫтувалъ само четири дена на паракода, а между туй Марися никакъ не приличаше на по-прѣжната здрава и червена Марися, а бѣше ослабнала и по-блѣдила. Старецътъ сѫщо бѣше пожълтѣлъ като востъкъ. Цѣлата каюта бѣше натѣпкана съ нѣщата на прѣселниците. Постелки, облѣкло, храна, разни тенекени сѫдове въ безредие бѣха разхвѣрлени на купове по пода, дѣто седѣха и прѣселниците, — почти сѣ нѣмци. Едни дѣвчеха тютюнъ, други пушеха лули, и облаци димъ се дигаха къмъ тавана и въ дѣлги ивици излизаха навънъ. Опитнитѣ хора знаеха, че приближава буря. Дѣца плачеха въ кѣтоветѣ, а обикновеніятъ говоръ утихна; мъглата вѣзбуди у всичкитѣ тѣга и страхъ. Само Лаврентий и Марися не забѣлѣзваха нищо. Старецътъ дѣвчеше хлѣбъ, а момичето заплиташе коситѣ си за прѣзъ нощта. Но все пакъ общото мѣлчание, прѣкъсвано само отъ дѣтскиятъ плачъ, й се показа необикновено.

— „Защо ли нѣмцитѣ тѣй жално седятъ днесъ; празникъ ли иматъ, какво?

Изведенажъ цѣлиятъ паракодъ потрепера; тенекенитѣ сѫдове издрѣнкаха, пламѣкътъ на лампата затрепера и заблѣстѣ по-силно. Нѣкои уплашено питаха:

— „Е, що е това? Що?“ Но никой не отговаряше. Паракодътъ на ново се разтѣрси, но той пѣтъ по-силно. Носътъ се подигна и пакъ се спусна силно и въ сѫщото врѣме една вѣлна силно удари прозорците отъ едната страна.

— Буря се почна! — прошепна Марися съ задавенъ гласъ.

Около паракода се зачу шумъ, както когато нахлуе вихрушка въ гора; раздаде се такъвъ вой, като че ли цѣло стадо вѣлци завѣ. Вѣтърътъ удари единъ пѣтъ, втори пѣтъ, обрѣна паракода на една страна, послѣ го завѣрѣ въ крѣгъ, подигна го и го хвѣрли въ хаоса. Паракодътъ заскърца; тенекенитѣ сѫдове, вѣрзопитѣ съ вецитѣ на пасажеритѣ се мѣтаха отъ една страна на друга. Нѣколко души паднаха; въ вѣздуха захвѣрча пухъ изъ вѣзганиците, лампенитѣ стѣкла печално задрѣнчаха.

Раздаде се шумъ, трѣсъкъ, плѣскане на водата, която се разливаше по кувертата, женски викъ и дѣтски плачъ; и срѣдъ тоя все

¹⁾ Спалнитѣ стаички въ паракода се назватъ каюти.